

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มประเทศอินโดจีน ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชาประชาธิปไตย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐเวียดนาม และประเทศไทย เป็นกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา แต่มีอยู่สองประเทศที่ยังพัฒนาไม่เท่าที่ควร เนื่องจากอยู่ในภาวะสงครามทั้งในและนอกประเทศเป็นเวลานาน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา ลาว ส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกัน เช่น ประเทศไทย บ่อยครั้งทำให้มีการประกาศปิดชายแดนไม่มีการติดต่อกัน แต่เมื่อภาวะสงครามลดลงในแต่ละประเทศ จึงเริ่มนโยบายพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมระบบการค้าเสรี และสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ

กลุ่มประเทศอินโดจีนมีจุดดึงดูดการลงทุนแห่งใหม่จากต่างประเทศ เนื่องจากการมีทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งแร่ธาตุ และแหล่งพลังงานมหาศาล หากว่ากลุ่มอินโดจีนได้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง จะทำให้อุณหภูมิภาคนี้กลายเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ และมีโอกาสการขยายตัวอีกมาก ไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มประเทศอินโดจีน ที่ไม่มีปัญหาสงครามเฉกเช่นสองประเทศดังกล่าว จึงมีศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และไทยยังมีปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ จากการที่เป็นประเทศที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของภูมิภาค มีความได้เปรียบในการขนส่งสินค้าผ่านเขตแดน ไปประเทศเพื่อนบ้าน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ไทยผลิตได้เอง เช่น เครื่องใช้ประจำวัน เป็นสินค้านำเข้าที่สามารถสนองความต้องการของตลาดท้องถิ่นในประเทศเพื่อนบ้าน ขณะเดียวกันสินค้าที่ประเทศเพื่อนบ้านผลิตได้ เช่น สินค้าการเกษตร และของป่า จะนำเข้ามาสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศเช่นกัน

การค้าชายแดนระหว่างประเทศไทย กับประเทศเพื่อนบ้านได้ขยายมูลค่า และปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี และยิ่งประเทศเพื่อนบ้านมีความพร้อมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โอกาสที่ปริมาณการหมุนเวียนของสินค้าก็จะเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ ไม่จำกัดวงการค้าระหว่างประเทศสองประเทศ แต่สินค้าจะถูกหมุนเวียนไปสู่ประเทศที่สามอีกทอดหนึ่งด้วย เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งแร่ธาตุ ที่ยังเหลืออยู่เป็นจำนวนมหาศาล และยังมีแหล่งแรงงานอยู่จำนวนมาก ค่าแรงถูก ปัจจัยเหล่านี้จึงเอื้อต่อการลงทุนจากการที่ประเทศในกลุ่มอินโดจีน เป็นจุดดึงดูดการลงทุนแห่งใหม่จากต่างประเทศ แต่ปัญหาสถานการณ์ภายในของบางประเทศ ยังไม่มีความสงบจึงไม่มีการลงทุนอย่างจริงจัง ทำให้กลุ่มประเทศอินโดจีนต้องหันมาค้าขายกันเอง โดยเฉพาะชายแดนไทย -

กัมพูชา เพราะประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยกำลังฟื้นฟูประเทศหลังภาวะสงคราม มีความต้องการวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ จากประเทศไทย มีความสัมพันธ์ต่อกันทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยมีการค้ามาแต่อดีตอันยาวนาน ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี จังหวัดปราจีนบุรีเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญจังหวัดเดียวที่มีเส้นทางหลักสำหรับเดินทางเข้า-ออก ประเทศกัมพูชาจนปัจจุบัน เนื่องจากเส้นแบ่งเขตแดนบางแห่งไม่มีสิ่งกีดขวางทางธรรมชาติเป็นผืนดินติดต่อกัน บางแห่งเป็นเพียงลำคลองเล็ก ๆ ทำให้ทั้งสองประเทศ มีการติดต่อค้าขายกันมาช้านาน แต่ในปี พ.ศ. 2518 มีเหตุการณ์ที่เขมรแดงเข้ายึดครองกัมพูชา ทำให้ประเทศไทยประกาศปิดพรมแดนห้ามการเข้า - ออก หากแต่การทำมาค้าขายระหว่างไทยและกัมพูชาตามแนวชายแดน ยังคงดำเนินตามปกติในรูปแบบ แลกเปลี่ยนสินค้ากัน มีทั้งสินค้าที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย อาทิ สินค้าเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภค อาวุธสงคราม รถยนต์ เป็นต้น

พื้นที่เขตชายแดนระหว่างไทย - กัมพูชาประชาธิปไตย มีเขตแดนติดต่อกันยาวถึง 798 กิโลเมตร โดยในเขตชายแดนไทยที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ จังหวัดอุบลราชธานี, ศรีสะเกษ, บุรีรัมย์, สุรินทร์, จันทบุรี, ตราด และสระแก้ว ส่วนกัมพูชาประชาธิปไตยประกอบด้วย 6 จังหวัดคือ จังหวัดพระวิหาร, อุดมชัย, บันเตียเมียนเจย, พระตะบอง, โพธิ์สัต, และเกาะกง เมื่อรัฐบาลไทยมีนโยบาย “เปลี่ยนสนามรบให้เป็นตลาดการค้า” ในปี พ.ศ. 2532 (นโยบายรัฐบาลสมัยพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี) พื้นที่เขตเศรษฐกิจชายแดนด้านตะวันออก (จังหวัดปราจีนบุรี - จังหวัดจันทบุรี - จังหวัดตราด) นับว่าเป็นเขตการค้าชายแดนที่มีแนวโน้มจะเป็นศูนย์กลางทางด้านธุรกิจการลงทุนต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะอุปสงค์และอุปทานทางการค้ามีสูงมาก ดังนั้นในเขตเศรษฐกิจชายแดนด้านตะวันออกจึงได้เปิดจุดผ่านแดนอย่างเป็นทางการ จำนวน 4 จุด คือ จุดผ่อนปรนคลองลึก - ปอยเปต จุดผ่อนปรนช่องตาพระยา - บ้านบึงตากวน จุดผ่อนปรนบ้านหนองปรือ - มาลัย และจุดผ่อนปรนบ้านเขาดิน - บ้าน กม.13 ในปี พ.ศ. 2534

จุดผ่อนปรนที่มีศักยภาพ และโอกาสทางการพัฒนาสูง ในการเป็นประตูการค้าชายแดนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการค้ากับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยมากที่สุด คือ จุดผ่อนปรนคลองลึก - ปอยเปต เนื่องจากมีตลาดการค้าชายแดนที่มีพ่อค้า ประชาชนทั้งสองประเทศทำการค้าขายและท่องเที่ยวสูงถึงปีละ 3-4 พันล้านบาท และมีคนเดินทางเข้า - ออก ปีละมากกว่า 600,000 คน นอกจากนี้จุดผ่อนปรนคลองลึก - ปอยเปตยังอยู่ในแนวเชื่อมต่อกับกัมพูชา เวียดนาม ตามเส้นทางถนนหมายเลข 5 อนุรักษ์ประเทศ - พนมเปญ - ไฮจิมนตซีตี้ - วังเตา และเส้นทางรถไฟสายอนุรักษ์ประเทศ - พนมเปญ จึงทำให้มีโอกาสขยายการค้ากับกัมพูชาและเวียดนามได้อีกมาก เนื่องจากเป็นเส้นทางที่ใกล้และเป็นจุดการขนส่งที่ถูกที่สุด การมีเส้นทางคมนาคมผ่าน

เข้าสู่กัมพูชาที่สะดวกและใกล้ ทำให้จุดผ่อนปรนคลองลึก - ปอยเปต เป็นทางผ่านสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่ต้องการไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญระดับโลก คือ ปราสาทนครวัด - นครธม 1 ใน 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก โดยมีระยะทางห่างเพียง 150 กิโลเมตร จากด่านคลองลึก อำเภออรัญประเทศและยังมีเส้นทางถนนหมายเลข 33 ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญ เชื่อมต่อถนนหมายเลข 317 และหมายเลข 3 โดยสามารถใช้เป็นเส้นทางไปยังกรุงเทพมหานคร และพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก อันเป็นประตูส่งออกและฐานอุตสาหกรรมใหม่ของ ประเทศ

ดังนั้น เขตการค้าชายแดนบ้านคลองลึกจากที่เป็นเพียงจุดผ่อนปรน ให้มีการค้าชายแดนได้เพื่อสนองนโยบายการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีการกำหนดประเภทสินค้าที่ค้าขาย และระยะเวลาที่จะเปิดโดยให้พิจารณาสถานการณ์เป็นระยะ ๆ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจในการประกาศเปิดจุดผ่อนปรน เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2534 จึงกลายเป็น จุดผ่านแดนถาวรที่เปิดให้มี การค้าขายและการสัญจรไป - มา ระหว่างประชาชนไทย กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยต้องคำนึงถึงความพร้อมของทางด้านต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ การเปิดจุดผ่านแดนถาวร จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ประกาศเปิดจุดผ่านแดนถาวรอาศัยอำนาจมาตรา 11 และ มาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และได้มีการประกาศจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก - ปอยเปต

การค้าชายแดนที่คลองลึก-ปอยเปต เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2534 โดยมีการก่อสร้างร้านค้าในตลาดโรงเกลือ ทางด้านทิศตะวันออกของอำเภออรัญประเทศ ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านดงคู ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ ติดกับบ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ ซึ่งมีความเหมาะสม ที่จะใช้พื้นที่บริเวณนี้สร้างตลาดแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าระหว่างชายแดนไทย - กัมพูชา เนื่องจากอยู่ใกล้จุดผ่านแดนถาวรคลองลึก - ปอยเปต และอยู่ไม่ห่างจากสถานที่ราชการ เช่น สภ.ต.คลองลึก ด้านศุลกากร และด่านตรวจคนเข้าเมือง และมีเส้นทางสะดวกต่อการควบคุม รักษาความสงบเรียบร้อยและสะดวกต่อการท่องเที่ยวของประชาชน การก่อสร้างร้านค้าดังกล่าว มีขนาดพื้นที่ 16 ตารางเมตร จำนวน 1,290 ร้านค้า ไม่มีฝักกันราคาก่อสร้างประมาณ 5,000 - 6,000 บาท ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมด 66 ไร่ 3 งาน 71 ตารางวา เวลาที่อนุญาตให้เข้ามาค้าขาย ได้ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.00 น. และไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการพักค้างคืนภายในร้านค้า จากความหนาแน่นของร้านค้าจนถึงกับได้เกิดเพลิงไหม้ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2536 เพลิงได้เผาผลาญร้านค้าไปจำนวน 5 อาคาร 150 แผงร้านค้า และในปี พ.ศ. 2537 ได้เกิดเพลิงไหม้ครั้งที่ 2 เพลิงไหม้รุนแรงกว่าครั้งแรก ได้เผาผลาญร้านค้าไป 11 อาคาร 330 แผงร้านค้า การเกิดเพลิงไหม้ทั้งสองครั้งสร้างความเสียหายให้กับร้านค้าอาคารรวม 480 ร้านค้า จึงได้มีการก่อสร้างอาคารใหม่ที่

ได้มาตราฐานมาทดแทนแต่ลดจำนวนร้านค้าลง ดังนั้นในปัจจุบันจึงมีอาคารร้านค้าภายในตลาดโรงเกลือ ที่มีขนาดพื้นที่ 32 ตารางเมตร จำนวน 401 ร้านค้า ขนาดพื้นที่ 16 ตารางเมตร จำนวน 276 ร้านค้า และมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นผู้บริหารจัดการ

สำหรับที่ดินที่ติดกับตลาดโรงเกลือ เป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความเจริญเติบโตในอนาคต ในปี พ.ศ. 2539 จึงได้ออกประกาศเชิญชวนให้บริษัทเอกชนที่มีความประสงค์ในการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณสถานีคลองลึก เนื้อที่ 71,111.25 ตร.เมตรด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย บริเวณสถานีคลองลึก โดยบริษัทเอกชน ทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารและได้ทำการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ชั้นครึ่ง ขนาดพื้นที่ 75 ตร.เมตร จำนวน 383 คูหา การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2540 และได้เปลี่ยนสัญญาจากสัญญาเช่าที่ดินฯ เป็นสัญญาเช่าอาคารกับการรถไฟฯ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน โดยใช้ชื่อว่า ตลาดเทศบาล 3 (ตลาดชายแดนมิตรภาพไทย - กัมพูชา)

สภาพการทำมาค้าขายบริเวณตลาดเทศบาล 3 เป็นการขายสินค้าประเภทเดียวกันกับบริเวณตลาดโรงเกลือ ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าใช้แล้วที่นำเข้ามาจากประเทศกัมพูชา ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องหนังต่าง ๆ จึงถือได้ว่าบริเวณตลาดโรงเกลือและตลาดเทศบาล 3 เป็นตลาดการค้าที่รวมสินค้าใช้แล้วนำมาขายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สำหรับพ่อค้า - แม่ค้า ที่ทำการค้าขายบริเวณตลาดทั้งสองแห่งนี้ ประมาณร้อยละ 90 เป็นชาวกัมพูชาที่เข้ามาเช่าร้านค้าจากคนไทยที่ได้รับสิทธิในการจัดหาประโยชน์ในร้านค้าดังกล่าว แต่จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของสภาพการพักอาศัย เนื่องจากร้านค้าภายในตลาดโรงเกลือ ที่ดูแลจัดการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ไม่อนุญาตให้พ่อค้า - แม่ค้าที่ทำการค้าขายพักอาศัยค้างคืน ตรงกันข้ามกันตลาดเทศบาล 3 ที่พ่อค้า - แม่ค้า สามารถพักอาศัยตลอดเวลา โดยเฉพาะพ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3 กว่า 700 คน ที่ทำการค้าขายและพักอาศัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่และปัญหาต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ของพ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่และปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยของพ่อค้า – แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3

1.2.2 เพื่อเสนอแนะ แนวทางในการจัดการที่พักอาศัยให้กับพ่อค้า – แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3 ให้แก่หน่วยงานทางภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.3.1.1 ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของพ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา

1.3.1.2 ศึกษาพฤติกรรมการอยู่อาศัย ของพ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา

1.3.1.3 ศึกษาปัญหาในที่พักอาศัย ของพ่อค้า – แม่ค้า ชาวกัมพูชา

1.3.1.4 ศึกษาความต้องการที่อยู่อาศัย ของพ่อค้า – แม่ค้า ชาวกัมพูชา

1.3.1.5 ศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านถาวรบ้านคลองลึก ได้แก่

1.3.1.5.1 นโยบายด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วโดยรวม และการค้าระหว่างไทย – กัมพูชา เฉพาะชายแดนไทย – กัมพูชา ด้านถาวรบ้านคลองลึก

1.3.1.5.2 นโยบายด้านสังคมของจังหวัดสระแก้วโดยรวม ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนบริเวณตลาดเทศบาล 3 ในปัจจุบัน

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร

1.3.2.1 ขอบเขตในการศึกษาด้านพื้นที่คือ พื้นที่บริเวณตลาดเทศบาล 3 (ตลาดชายแดนมิตรภาพไทย – กัมพูชา) ตั้งอยู่ที่ บ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของอำเภออรัญประเทศ อยู่ในเขตประกาศกฎอัยการศึกและติดแนวชายแดนไทย – กัมพูชา บ้านคลองลึก ประเทศไทย กับ บ้านปอยเปต ประเทศกัมพูชา

1.3.2.2 กลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยแบ่งเป็นผู้ประกอบการและผู้บริหารพื้นที่

1.3.2.2.1 พ่อค้า – แม่ค้า ชาวกัมพูชา ที่ประกอบการค้า ซึ่งเป็นผู้เช่าหลัก และพักอาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ชั้นครึ่ง ขนาดพื้นที่ 75 ตารางเมตร บริเวณตลาดเทศบาล 3 อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว จำนวน 197 คูหา จากทั้งหมดจำนวน 383 คูหา

1.3.2.2.2 ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่บริเวณบริเวณตลาดเทศบาล 3 ได้แก่ 1) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2) นายกเทศมนตรี ตำบลอรัญ

ประเทศ 3) ผู้บังคับการทหารพรานที่ 12 4) หัวหน้าสำนักงานประสานงานชายแดนไทย-กัมพูชา 5) นายอำเภออรัญประเทศ รวมทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน

1.3.3 ระยะเวลาของการวิจัย

ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2546 ถึง มีนาคม 2547

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 การรวบรวมข้อมูล

1.4.1.1 การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้วโดยรวม และการค้าระหว่างไทย-กัมพูชา เฉพาะชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านถาวรบ้านคลองลึก โดยการค้นคว้าเอกสารข้อมูลด้าน

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดสระแก้วเพื่อรองรับความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-กัมพูชา

2. นโยบายชายแดนระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา

3. นโยบายการพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น

4. นโยบายด้านสังคมของจังหวัดที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนบริเวณตลาด

เทศบาล 3

5. นโยบายการพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยการเคหะแห่งชาติ

6. นโยบายด้านความมั่นคงเฉพาะชายแดนไทย-กัมพูชา โดยการค้นคว้านโยบายความมั่นคงตามแนวชายแดนความสัมพันธ์ระหว่างไทย-กัมพูชา

1.4.1.2 การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จาก

1. พ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาด เทศบาล 3 ในกรอบคำถามตามที่ระบุไว้ใน แบบสัมภาษณ์ ในภาคผนวก ก

2. ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านคลองลึก โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์ ในภาคผนวก ข

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งประกอบด้วย คำถามแบบปิด (Close Ended Questions) และคำถามแบบเปิด (Open Ended Questions) โดยจะใช้เครื่องมือนี้ไป

สัมภาษณ์ต่อ พ่อค้า - แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาด เทศบาล 3 ตามที่ได้กล่าวไว้ใน
ข้อ 1.3.2.2.1

1.4.2.2 แบบแนวทางการสัมภาษณ์ โดยจะใช้แนวทางการสัมภาษณ์ ไป
สัมภาษณ์ต่อ ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านคลองลึก ตามที่ได้กล่าวไว้ใน
ข้อ 1.3.2.2.2

1.4.2.3 กล้องถ่ายรูปเพื่อบันทึกภาพสภาพในพื้นที่บริเวณตลาดเทศบาล 3 และ
บริเวณใกล้เคียง

1.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ได้มาจากแบบสัมภาษณ์ พ่อค้า -
แม่ค้าชาวกัมพูชา จำนวน 195 ราย โดยใช้เทคนิคทางสถิติ เรื่อง การหาความถี่ (frequency) การ
หาค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (average) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for
Windows มาช่วยในการวิเคราะห์ ข้อมูล

1.4.3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์
ต่อ ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านคลองลึก โดยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1.5.1 ตลาดเทศบาล 3 หมายถึง ตลาดที่ซื้อขายสินค้าบริเวณ เขต ชายแดน ณ จุดผ่าน
แดนถาวรบ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งอยู่ในการ
กำกับดูแลของภาคเอกชน

1.5.2 การค้าชายแดน หมายถึง การซื้อขายและเปลี่ยนสินค้าของประชาชนไทย-กัมพูชา
หรือชาวต่างประเทศ ตามแนวชายแดน ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

1.5.3 ที่พักอาศัย ของพ่อค้า-แม่ค้าชาวกัมพูชา หมายถึง ที่พักอาศัยที่ พ่อค้า - แม่ค้า ชาว
กัมพูชา ใช้ประกอบการค้า และพักอาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ชั้นครึ่ง ขนาดพื้นที่ 75 ตาราง
เมตร บริเวณตลาดเทศบาล 3 อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว

1.5.4 ประชากร ในงานวิจัยนี้ หมายถึง พ่อค้า - แม่ค้า ชาวกัมพูชา ที่ประกอบการค้า ซึ่ง
เป็นผู้เช่าหลัก และพักอาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ชั้นครึ่ง ขนาดพื้นที่ 75 ตารางเมตร บริเวณ
ตลาดเทศบาล 3 อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว จำนวน 383 คูหา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงปัญหาในเรื่องที่พักอาศัยของพ่อค้า – แม่ค้าชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3

1.5.2 ทราบถึงแนวทางในการจัดการที่พักอาศัยให้กับพ่อค้า – แม่ค้า ชาวกัมพูชา บริเวณตลาดเทศบาล 3

1.5.3 การนำผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการวางแผน การจัดที่พักอาศัยให้กับพ่อค้า – แม่ค้าและประชาชนชาวกัมพูชา ตามแนวชายแดนอื่นๆ ที่จะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ-สังคมในอนาคต

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย